

Lakialoite 5

Aapo Saari /kesk ym.: Lakialoite laiksi kotitaloustyön työllistämistä vähennyksestä

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan kotitaloustyön työllistämistä vähennysoikeuden ulottamista koko maahan. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan verovähennysoikeuden korottamista nykyisestä 5 000 markasta ensi vaiheessa 10 000 markkaan kotitaloutta kohden vuodessa. Verovähennysoikeutta esitetään vähennettäväksi ensisijaisesti valtiolle

suoritettavasta verosta ja toissijaisesti kunnalle suoritettavasta verosta. Voimassa olevaa lakia esitetään muutettavaksi myös niin, että lasten kotihoidon tuki tai saatu omaishoidon tuki ei ole esteenä verovähennyksen tekemiselle. Lakia esitetään pysyväksi.

PERUSTELUT

Kotien työllistämismahdollisuuksien kautta voidaan luoda uusia työpaikkoja, vähentää harmaata taloutta ja helpottaa perheiden arkipäivää. Verokannustin on osoittautunut tehokkaimmaksi tavaksi kannustaa työllistämiseen. Tukimalli sen sijaan on jo osoittautunut heikosti toimivaksi.

Kotitalouksien työllistämistä edistetään lailla kotitaloustyön väliaikaisesta verotuesta ja lailla kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä lokakuun alusta lähtien. Alusta lähtien ongelmana on ollut, että kokeiluja suoritetaan vain osassa maata. Erityisen kohtuutonta on se, että osassa maata voidaan tehdä verovähennys ja osassa maata verotus on korkeampi. Koko maata tulee kohdella molempien tukijärjestelmien osalta samalla tavalla. Kotitalouden työllistämistä vähennys tulee voida tehdä koko maassa ensi vuoden alusta lähtien.

Nykyisen lain mukaan kotitalouden työllistämistä vähennys voidaan tehdä vain valtion verotuksessa. Vähennys tulee voida tehdä myös toissijaisesti kunnallisverotuksessa, jotta pienituloiset verovelvolliset pääsevät vähennyksen piiriin. Veromenetykset on kompensoitava kunnille täysimääräisesti. Nyt lain mukaan saatu lasten kotihoidon tuki ja saatu omaishoidontuki ovat esteenä verovähennysoikeuden tekemiselle. Tämä este tulee poistaa.

Laki on tarkoituksenmukaista saattaa voimaan jo tänä vuonna.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kotitaloustyön työllistämisvähennyksestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vähennykseen oikeuttava työ

Tämän lain perusteella myönnetään valtion tuloverosta vähennys (*kotitalousvähennys*) yksityisen tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön sekä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella.

Tavanomaisena hoiva- ja hoitotyönä ei pidetä sellaisia terveyden- tai sairaudenhoitopalveluja, joiden myynti on arvonnäisäverolain (1501/1993) 34—36 §:ssä säädetty verovapaaksi. Asunnon kunnossapitotyönä ei pidetä kodin koneiden ja laitteiden korjaus- ja asennustyötä.

2 §

Kotitalousvähennykseen oikeuttavan työn tekemisaikka

Kotitalousvähennykseen oikeuttava työ on tehtävä verovelvollisen asunnossa tai vapaa-ajanasunnossa.

3 §

Tukien vaikutus vähennykseen

Vähennystä ei myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion varoista korjausavustusta. Vähennyksen myöntämisestä ei kuitenkaan estä työllisyysasetuksen (130/1993) 6 luvun nojalla yrittäjäksi ryhtyvälle myönnetty työllistämistuki.

4 §

Vähennyksen perusteena olevat kustannukset

Verovelvollinen saa vähentää maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun hänelle määrättävästä valtion tuloverosta. Siltä osin kuin työnantajalla on oikeus periä palkansaajalta työntekijän työeläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu, maksu ei ole vähennykelpoinen.

Verovelvollinen saa myös vähentää ennakko-perintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitettua en-

nakkoperintärekisteriin merkitylle veronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 40 prosenttia.

5 §

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä ja vähennyksen tekeminen

Kotitalousvähennys tehdään valtion tuloverosta, ja sen enimmäismäärä on 10 000 markkaa vuodessa. Vähennys tehdään valtion tuloverosta tehtävien muiden vähennysten jälkeen. Se osa työllistämisvähennyksestä, jota ei ole vähennetty valtiolle tulevasta tuloverosta, vähennetään verovelvollisen kunnallisverosta.

6 §

Kotitalousvähennyksen myöntäminen puolisoille

Puolisoista kotitalousvähennys myönnetään sille puolisolalle, jonka valtion tulovero on verosta tehtävien vähennysten jälkeen suurempi. Siltä osin kuin puolison tulovero ei riitä vähennyksen tekemiseen, vähennys voidaan tehdä toisen puolison tuloverosta.

7 §

Vähennyksestä annettava selvitys

Verovelvollisen on annettava selvitys vähennysvaatimuksen perusteista. Lisäksi palkansaajan tai työkorvauksen saajan on annettava kotitalousvähennystä vaativalle verovelvolliselle ilmoitus, ettei hänen tiedossaan ole 4 §:ssä tarkoitettua estettä.

8 §

Kotitalousvähennyksen vaatimisen ajankohta

Kotitalousvähennystä on pyydettävä ennen verovelvollisen verotuksen päättymistä.

9 §

Kotitalousvähennyksen myöntäminen

Kotitalousvähennys myönnetään verotuksen toimittamisen yhteydessä. Vähennystä ei oteta huomioon ennakonpidätyksessä eikä ennakonkannossa.

10 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Sen lisäksi, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään sivullisen tiedonantovelvollisuudesta, tässä laissa tarkoitettu palkansaaja tai työkorvauksen saaja on velvollinen antamaan ne

tiedot, jotka saattavat olla vähennyksen myöntämistä tai tutkimustoimintaa varten tarpeen.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1998.

Helsingissä 20 päivänä helmikuuta 1998

Aapo Saari /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Juha Rehula /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Matti Väistö /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Anneli Jäätteenmäki /kesk
Hannu Kemppainen /kesk
Markku Lehtosaari /kesk
Maria Kaisa Aula /kesk
Hannes Manninen /kesk
Tero Mölsä /kesk

Anu Vehviläinen /kesk
Vuokko Rehn /kesk
Kari Myllyniemi /kesk
Ossi Korteniemi /kesk
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Annikki Koistinen /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Armas Komi /kesk
Liisa Hyssälä /kesk

Matti Vanhanen /kesk
Matti Ryhänen /kesk
Eero Lämsä /kesk
Aino Suholä /kesk
Timo Kalli /kesk
Jorma Huuhtanen /kesk
Timo Järvilahti /kesk
Mauri Pekkari /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Markku Vuorensola /kesk
Raimo Liikkanen /kesk

